

Kabul Edilmiş Araştırma Makalesi (Düzenlenmemiş Sürüm)

Accepted Research Article (Uncorrected Version)

Makale Başlığı / Title

Türkiye’de tarım kaynaklı pestisit kirliliğinin durumu ve alternatif kontrol tedbirlerinin incelenmesi

Current status of agricultural pesticide pollution in Turkey and evaluation of alternative control methods

Yazarlar / Authors

Fatma NİHAN DOĞAN¹, Mahmut Ekrem KARPUZCU^{2*}

Referans No / Reference No

PAJES-53189

DOI

10.5505/pajes.2018.53189

Bu PDF dosyası yukarıda bilgileri verilen kabul edilmiş araştırma makalesini içermektedir. Sayfa düzeni, dizgileme ve son inceleme işlemleri henüz tamamlanmamış olduğundan, bu düzenlenmemiş sürüm bazı üretim ve dizgi hataları içerebilir.

This PDF file contains the accepted research article whose information given above. Since copyediting, typesetting and final review processes are not completed yet, this uncorrected version may include some production and typesetting errors.

(Özet)
Pestisitlerin modern tarımda yeterli kalite ve miktarda elde edilmesini sağlamak için kullanılması gerekmektedir. Kontrolsüz ve aşırı pestisit kullanımı insan sağlığına, diğer canlılara ve doğal kaynaklara ciddi tehlike oluşturur. Pestisitlerin satış ve taşıma mekanizmasını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmaktadır. Bu çalışmada, pestisitlerin yayılımını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmıştır. Ayrıca, pestisitlerin yayılımını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmıştır.

Yazar: Mehmet LEKRİM KARPUZCU

İletişim: dorduncuyazar@posta.adresi

Geliş Tarihi/Received 06.07.2018, Kabul Tarihi/Accepted 19.10.2018

doi: 10.5505/pajes.2018.3189
Derleme Makalesi/Review Article

Öz

Pestisit kullanımı modern tarımda yeterli kalite ve miktarda elde edilmesini sağlamak için kullanılması gerekmektedir. Kontrolsüz ve aşırı pestisit kullanımı insan sağlığına, diğer canlılara ve doğal kaynaklara ciddi tehlike oluşturur. Pestisitlerin satış ve taşıma mekanizmasını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmaktadır. Bu çalışmada, pestisitlerin yayılımını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmıştır. Ayrıca, pestisitlerin yayılımını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmıştır.

Anahtar kelimeler: Pestisitler, X, Y, Z

Abstract

Pesticide use is essential for sufficient quality and quantity in modern agriculture. Uncontrolled and excessive pesticide use is a serious danger for human health, other things and natural resources. It is necessary to keep track of pesticide sale and use data, to determine pesticide fate and transport mechanism in the environment after application and monitoring pesticides in water sources for sustain efficient pesticide pollution control. Mathematical models are useful for the pesticide pollution control by time and space saving. It will also be possible to investigate the applicability of treatment and alternative control methods in the basin such as Best Management Practice (BMP). As mentioned in this study, vegetative filter strip application as BMP reduces pesticide load over 40% in the watershed that depends on pesticide types and their properties. In a DSS study, 1 meter vegetated filter strip application in tomato fields removes 60% pesticide concentration in receiving water bodies while reduces 50% pesticide pollution in the watershed. With the increase of such studies at the national level, the control of pesticide pollution in agricultural basins with pesticide use will be easier.

Keywords: Pesticides, BMP, Water sources, Modelling, Pollution control, Agricultural watersheds

1. Giriş

Artan dünya nüfusu ile birlikte, gıda arzusunun karşılanması için tarımsal üretim miktarı ve kalitesi artmalıdır. Pestisitler, tarımsal üretimde zararlı organizmaları kontrol etmek için kullanılır. Ancak, aşırı ve kontrolsüz pestisit kullanımı insan sağlığına, diğer canlılara ve doğal kaynaklara ciddi tehlike oluşturur. Pestisitlerin yayılımını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmaktadır. Bu çalışmada, pestisitlerin yayılımını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmıştır. Ayrıca, pestisitlerin yayılımını belirlemek için matematiksel modeller kullanılmıştır.

Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...
«Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...»
Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...

Yasaklanan pestisitlerin bildirilmesi, alternatif olarak...
«Yasaklanan pestisitlerin bildirilmesi, alternatif olarak...»
Yasaklanan pestisitlerin bildirilmesi, alternatif olarak...

Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...
«Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...»
Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...

Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...
«Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...»
Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...

Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...
«Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...»
Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...

Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...
«Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...»
Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...

Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...
«Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...»
Şifalı bitki koruma/zirai ilaç ürünleri reçetesi, Yaşlılar için...

Yüksek düzeyde pestisit kullanımının, özellikle tarım alanlarında, su kaynaklarına ve ekosisteme olumsuz etkileri bulunmaktadır. Bu nedenle, pestisit kullanımının kontrol edilmesi ve alternatif yöntemlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, farklı bölgelerde yapılan su örneklerinde tespit edilen pestisitler ve bu pestisitlerin kaynağı araştırılmıştır. Çalışma alanları arasında Afyonkarahisar, Ankara, Kumluca ve Atatürk Baraj Gölü yer almaktadır. Analizler, DDT, heptakloreksit, DDE ve DDE metabolitleri gibi pestisitlerin tespit edilmesini göstermiştir. Özellikle Atatürk Baraj Gölü su numunelerinde DDT ve metabolitleri tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, su kirliliğinin yaygın olduğunu ve bu kirliliğin kaynağının tarımsal faaliyetler olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, tarımsal faaliyetlerin kontrol edilmesi ve su kirliliğinin önlenmesi için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Tablo 4: () Pestisitlerin tespit edildiği bölgeler ve kaynağı

Bölge	Tespit edilen pestisitler	Yorum	Kaynak
Afyonkarahisar içme suyu	Lindan ve metabolitleri, endosulfan ve isomerleri, aldrin, dieldrin, endrin, aldehit	Tehlikeli Maddelerin Sularda ve Çevre	[66]
Ankara içme suyu	Heptachlor, chlorpyrifos, heptachlorepoide, gHL, gCHL, p-DDE, p-DDT	Toplam pestisit konsantrasyonu 7.5	[68]
Afyonkarahisar içme suyu	Keton, heptakloreksit, DDE		[71]
Afyonkarahisar sedimantlarında	(-BHC, endrin, endosulfan)	Mevsimsel olarak tespit edilen	[72]
Ankara içme suyu	Temefos, diflubenzuron, fenitrothion	Tespit edilen pestisitler Türk	[73]
Kumluca, Antalya sular	Chlorpyrifos, aldrin, endosulfan sulfa fenamifos		[74]
Afyonkarahisar sedimant	DDT metabolitleri		[80]
Atatürk Baraj Gölü	DDT ve metabolitleri	Su numunelerinde pestisite	[81]

Tablo 5: Pestisitlerin tespit edildiği bölgeler ve kaynağı

Model	Havza özellikleri	Modellenen pestisitler	Sonuçlar	Kaynak
-------	-------------------	------------------------	----------	--------

kaynak (109) (110) (111) WATPASS Agricultural Techniques and Pesticide [112] ve MACRO [113] verilerin, (109) (110) (111) WATPASS Agricultural Techniques and Pesticide [112] ve MACRO [113] gibi profesörler dikkate alarak pestisit modelleme yapabilmektedir. (118) sediment, (119) (120) (121) (122) pestisit kontrolüne yönelik herhangi bir KDS kurulan PCPF bir de etkisi chlorpyrifos ve adinon pestisitleri için sediment, (123) (124) (125) (126) (127) (128) (129) (130) (131) (132) (133) (134) (135) (136) (137) (138) (139) (140) (141) (142) (143) (144) (145) (146) (147) (148) (149) (150) (151) (152) (153) (154) (155) (156) (157) (158) (159) (160) (161) (162) (163) (164) (165) (166) (167) (168) (169) (170) (171) (172) (173) (174) (175) (176) (177) (178) (179) (180) (181) (182) (183) (184) (185) (186) (187) (188) (189) (190) (191) (192) (193) (194) (195) (196) (197) (198) (199) (200) (201) (202) (203) (204) (205) (206) (207) (208) (209) (210) (211) (212) (213) (214) (215) (216) (217) (218) (219) (220) (221) (222) (223) (224) (225) (226) (227) (228) (229) (230) (231) (232) (233) (234) (235) (236) (237) (238) (239) (240) (241) (242) (243) (244) (245) (246) (247) (248) (249) (250) (251) (252) (253) (254) (255) (256) (257) (258) (259) (260) (261) (262) (263) (264) (265) (266) (267) (268) (269) (270) (271) (272) (273) (274) (275) (276) (277) (278) (279) (280) (281) (282) (283) (284) (285) (286) (287) (288) (289) (290) (291) (292) (293) (294) (295) (296) (297) (298) (299) (300) (301) (302) (303) (304) (305) (306) (307) (308) (309) (310) (311) (312) (313) (314) (315) (316) (317) (318) (319) (320) (321) (322) (323) (324) (325) (326) (327) (328) (329) (330) (331) (332) (333) (334) (335) (336) (337) (338) (339) (340) (341) (342) (343) (344) (345) (346) (347) (348) (349) (350) (351) (352) (353) (354) (355) (356) (357) (358) (359) (360) (361) (362) (363) (364) (365) (366) (367) (368) (369) (370) (371) (372) (373) (374) (375) (376) (377) (378) (379) (380) (381) (382) (383) (384) (385) (386) (387) (388) (389) (390) (391) (392) (393) (394) (395) (396) (397) (398) (399) (400) (401) (402) (403) (404) (405) (406) (407) (408) (409) (410) (411) (412) (413) (414) (415) (416) (417) (418) (419) (420) (421) (422) (423) (424) (425) (426) (427) (428) (429) (430) (431) (432) (433) (434) (435) (436) (437) (438) (439) (440) (441) (442) (443) (444) (445) (446) (447) (448) (449) (450) (451) (452) (453) (454) (455) (456) (457) (458) (459) (460) (461) (462) (463) (464) (465) (466) (467) (468) (469) (470) (471) (472) (473) (474) (475) (476) (477) (478) (479) (480) (481) (482) (483) (484) (485) (486) (487) (488) (489) (490) (491) (492) (493) (494) (495) (496) (497) (498) (499) (500) (501) (502) (503) (504) (505) (506) (507) (508) (509) (510) (511) (512) (513) (514) (515) (516) (517) (518) (519) (520) (521) (522) (523) (524) (525) (526) (527) (528) (529) (530) (531) (532) (533) (534) (535) (536) (537) (538) (539) (540) (541) (542) (543) (544) (545) (546) (547) (548) (549) (550) (551) (552) (553) (554) (555) (556) (557) (558) (559) (560) (561) (562) (563) (564) (565) (566) (567) (568) (569) (570) (571) (572) (573) (574) (575) (576) (577) (578) (579) (580) (581) (582) (583) (584) (585) (586) (587) (588) (589) (590) (591) (592) (593) (594) (595) (596) (597) (598) (599) (600) (601) (602) (603) (604) (605) (606) (607) (608) (609) (610) (611) (612) (613) (614) (615) (616) (617) (618) (619) (620) (621) (622) (623) (624) (625) (626) (627) (628) (629) (630) (631) (632) (633) (634) (635) (636) (637) (638) (639) (640) (641) (642) (643) (644) (645) (646) (647) (648) (649) (650) (651) (652) (653) (654) (655) (656) (657) (658) (659) (660) (661) (662) (663) (664) (665) (666) (667) (668) (669) (670) (671) (672) (673) (674) (675) (676) (677) (678) (679) (680) (681) (682) (683) (684) (685) (686) (687) (688) (689) (690) (691) (692) (693) (694) (695) (696) (697) (698) (699) (700) (701) (702) (703) (704) (705) (706) (707) (708) (709) (710) (711) (712) (713) (714) (715) (716) (717) (718) (719) (720) (721) (722) (723) (724) (725) (726) (727) (728) (729) (730) (731) (732) (733) (734) (735) (736) (737) (738) (739) (740) (741) (742) (743) (744) (745) (746) (747) (748) (749) (750) (751) (752) (753) (754) (755) (756) (757) (758) (759) (760) (761) (762) (763) (764) (765) (766) (767) (768) (769) (770) (771) (772) (773) (774) (775) (776) (777) (778) (779) (780) (781) (782) (783) (784) (785) (786) (787) (788) (789) (790) (791) (792) (793) (794) (795) (796) (797) (798) (799) (800) (801) (802) (803) (804) (805) (806) (807) (808) (809) (810) (811) (812) (813) (814) (815) (816) (817) (818) (819) (820) (821) (822) (823) (824) (825) (826) (827) (828) (829) (830) (831) (832) (833) (834) (835) (836) (837) (838) (839) (840) (841) (842) (843) (844) (845) (846) (847) (848) (849) (850) (851) (852) (853) (854) (855) (856) (857) (858) (859) (860) (861) (862) (863) (864) (865) (866) (867) (868) (869) (870) (871) (872) (873) (874) (875) (876) (877) (878) (879) (880) (881) (882) (883) (884) (885) (886) (887) (888) (889) (890) (891) (892) (893) (894) (895) (896) (897) (898) (899) (900) (901) (902) (903) (904) (905) (906) (907) (908) (909) (910) (911) (912) (913) (914) (915) (916) (917) (918) (919) (920) (921) (922) (923) (924) (925) (926) (927) (928) (929) (930) (931) (932) (933) (934) (935) (936) (937) (938) (939) (940) (941) (942) (943) (944) (945) (946) (947) (948) (949) (950) (951) (952) (953) (954) (955) (956) (957) (958) (959) (960) (961) (962) (963) (964) (965) (966) (967) (968) (969) (970) (971) (972) (973) (974) (975) (976) (977) (978) (979) (980) (981) (982) (983) (984) (985) (986) (987) (988) (989) (990) (991) (992) (993) (994) (995) (996) (997) (998) (999) (1000)

[15] (... a ° s " μ s " X " fi á Y s " (š @ á @ ° 2 ; in Turkey? affected farmers? ! C Y œ @ " @ « ± - ; j 2
 " a ° s " μ s " (š @ á @ ° ! š - ° j @ \$ *Land Use Policy* 69, 29806, 2017.

https://antalya.tarimor.gov.tr/Belgeler/yay%4C%4B 1nlar%4C%B1m%4C%B1z/master_kitap.pdf (19.01.2018)

[16] / « « Y " s a Y " ° E @ ¥ œ ± " ° ± @ j " # @ E s a ¥ ([32] ' ° ± - s s " " Y s - ° s ° ¥ « a " « C c & ± - 2 s @ ¥ s > ¥ " ¥ ° μ " (± j " @ " " i " « C " C j Y j
 « a " s j - ° ¥ œ ¥ Y j -) - i " *Environmental Science & Policy* 68, 109, 2017.

http://www.fao.org/faostat/en/ (24.01.2018)

[17] & " / / " \$ « @ ° s " " s ° s > s - j \$ j E ¥ œ ¥ *Ecological Economics* 132, 9103, 2017.

https://webgate.ec.europa.eu/rasff window/portal/?event=SearchForm&cleanSearch=1 (20.01.2018)

[18] Guler GO, Cakmak YS, Dagli Z, Aktumsek A, Ozparlak H. [35] Pretty J, Bharucha Z t a ° i E @ s ° j Y " s j - ° ° ! # @ E s a « œ ± " « @ ¥ a j - i - ° ¥ œ ¥ Y j - ° j - ¥ Sustainable intensification of Agriculture In Asia and « @ ¥ œ ¥ *Food and Chemical Toxicology* 48(5), 121821, 2010

[19] " š š á @ œ á fi (- š @ s a " ° œ s μ " " s š *Controlling Conventional and New Challenges° Editors;* residues in fruits and vegetables from the Aegean region, (± @ š *Food Chemistry* 160, 3792, 2014.

[20] Erdogan C, Moores G.D, Gurkan M.O, Gorman K.J, [37] Bajwa W, Kogan M. Compendium of IPM Definitions (SID) of what is IPM and how is it defined in the World wide populations of the tobacco whitefly Bemisia tabaci fl j œ - ° j @ s " " j μ @ « *Crop Protection* « @ « ° *Protection Center (IPPC)*, Oregon State University, Corvallis, OR 97331, USA, 2002.

[21] X œ ¥ ! " imination of resistance and resistance [38] EurepGAP, EurepGAP Global Report, 2005. mechanisms to thiacloprid in Cydia pomonella L. (Lepidoptera: Tortricidae) populations collected from š - ° j " « @ œ s s @ Y " " ¥ a " t - - *Crop s* [39] Bk « ¥ œ j " " (- ± @ s @ š μ " " " fi © " i " s E @ ¥ œ ± " ° ± @ s " - @ s œ ° ¥ œ j " " ¥ a " i) *Protection* 91, 828, 2017.

[22] (¥ @ μ s š ¥ # " s a " μ " s & " s @ á @ s š " s *Vegetation and Agricultural Sciences* 30(2), 1336, @ ¥ - š *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 26(2), 15469, 2010.

[23] " š @ á a " i " " s @ á a " ! " fl j s " ° μ " j *Medical Research (Special Issue S1317)*, - j - ° ¥ œ ¥ *Research* (Special Issue S1317), 13-17, 2017.

[24] fi « " E j " # " Ž s u a t i o s " o f " Q u E C H E R S " s a m p l e [41] i / " " « a œ ± - ¥ « a " « a " ° μ j - j i (preparation and liquid chromatography- human health risk assessment of the active substance œ ± " « @ - *IFSA Journal* 12(4), 2014. quadrupole mass spectrometry method for the Y j - j @ œ a s ° ¥ « a " « C " - j - ° ¥ œ ¥ Y j fi á Y š - ¥ š @ á s a œ á @ s š s s a " á Ó á Ž « @ ± @ s " " @ a j @ ¥ " s ° ¥ c " ! s Y Y

[25] . j a E ¥ " ! / " s " s @ ! " u c t i o n a Ç i " i https://www.tarim.gov.tr/Konu/934/YasaklaBarki- of pesticide residues from tomatoes by low intensity j - j œ ° @ ¥ œ s " œ ± @ @ i a " ° s a Y *Food* " " [43] X ± s š μ s Z - " " ¥ œ s " s « a X " " a ° s " μ s " > Mücadele Yö j @ ¥ a ¥ a " - s μ á " @ s " *Bahçe* j " i 37(10), 2533, 2008; - j - ° ¥ œ ¥ Y j

[26] * š @ « " ! " ± a > ± " ! & " " # @ E s [44] Peshin R, Zhang W. Integrated Pest Management antibiotic and heavy metal residues in mussel, crayfish and fish species from a reservoir on the Euphrates River, (± @ š *Environmental Pollution* 230, 31-319, 2017.

[27] Ž š " μ « a œ ± " Z " E œ š t " s ° ± @ - j s " - j - ° ¥ œ ¥ Y j - ° j - ¥ Y ± j " " ¥ a " c ¥ - μ [45] j - j œ a fl " ¥ a " ¥ Ž s ¥ μ s ± a E (± @ s fl j s μ ° s " á s (@ ¥ œ a « Y j @ @ s ¥ j @ (š @ á @ - s " ; " @ s

[28] Orman ve SuX j @ ¥ " s š s a " á Ó á) " ± - 3, 135143, 2015. - ó a j ° ¥ ©

[29] " j " ¥ - á a s @ " w " ! " Ž s @ - ± " j œ ± [46] ? j " " ¥ s j @ " ! " # a « Ó ± @ " i " (@ s ¥ s « ¥ μ ¥ œ μ | ¥ s j | E ¥ œ s š j ° ¥ j 2 (š @ s @ ¥ ° ¥ s @ © " # s @

[30] Tomaš " ! ¥ E " ¥ j ° ° s " \$ \$ " . ± @ " ¥ a ¥ fi important bacteria from microflora of " Dryocosmus ° s ± @ ¥ - μ ¥ " ± " - s ± @ s " - ± " fl μ @ j a *Biotechnology & Biotechnological Equipment*, 31(3), 505 approach for environmental policy planning and © s a s E j @ i a " « C " s E @ ¥ œ ± " ° ± @ s " j c 510e2017. œ μ " ¥ a " i) " œ « ± a ° @ ¥ j - i

[31] Ate fl " - ¥ " © š fl " j © ¥ @ œ s a [48] fi " ! " s - á a s @ ! " fi " j © ¥ @ œ s a " * \$ « fl s " ° ° !! " # v s a ± @ s " i i @ š @ s œ ¥ / j - á " © š fl " w fi " " ¥ @ s ¥ " X " s Ç " s μ ¥ ! œ s Y j " j " Ž « a ± - ± a Y š s ¥ (± @ ± @

Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi [63] antimicrobial resistance: from environmental
9(1), 1125, 2014. *antimicrobial resistance: from environmental
Pesticides and Soil Sensors* 373392, 2017.

[49] Cherry (Prunus avium L.) Growing in West *Acta Scientiarum (Polonorum Hortorum Cultus)* 143(3), 11529, 2015. [64] residue of organochlorine pesticides in the *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[50] fls ş ş a a Y ş - ö a j o i c i f e ş ş Z ş µ á ° [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/12/20141203.pdf (28.01.2018)

[51] USA California Department of Pesticide Regulation. *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

http://www.cdpr.ca.gov/docs/pur/purmain.htm (28.01.2018)

[52] VoPham T, Brook M.M, Yuan MJ Talbott E,O, Darren Ruddell D, Hart J,E, Chang C fl + j y - c i m Y ş [67] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

exposure and hepatocellular carcinoma risk: A case control study using a geographic information system (GIS) to link SEER Medicare and California pesticide *Environmental Research* 143(Pt A), 682, 2015. [67] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[53] analysis approach on a pesticide environmental risk *Environmental Modelling & Software* 49, 129-140, 2013. [68] Kaftan, N.S. *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[54] assessment of pesticide pollution in surface waters using environmental monitoring data: Chlorpyrifos *Science of Total Environment* 571, 33241, 2016. [69] Johannes Y.B, Ikenaka Y, Nakayama S.M.M, Mizukawa H, *Science of Total Environment* 571, 33241, 2016. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[55] *Environmental Pollution* 158(5), 1627-1637, 2010. [70] Gerberu R, Smits NJ, Van Vuren JHJ, Nakayama SMM, *Science of Total Environment* 571, 33241, 2016. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[56] Zhan Y, Zhang M. *Ecotoxicology and Environmental Safety* 82, 10413, 2012. [71] *Science of Total Environment* 571, 33241, 2016. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[57] Hakká Y ş - ö a j o i c i f e ş ş X a - ş a Y ş *Science of Total Environment* 571, 33241, 2016. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Asp?MevzuatKod=7.5.7510&MevzuatIliski=0 (28.01.2018)

[58] Schreinemachers P, Chen H.P, Nguyen T.T.L, Buntong B, Bouapao L, Gautam S, Le N.T, Pinn T, Villaysone P, *Science of Total Environment* 571, 33241, 2016. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[59] pesticide overuse: Interactions between retailers and *Journal of Life Sciences* 7273, 232, 2015. [74] *Journal of Life Sciences* 7273, 232, 2015. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[60] Jasim S.Y, Irabelli A, Yang P, Ahmed S, Schweitzer L. *Science & Engineering* 28(6), 41523, 2006. [75] *Science & Engineering* 28(6), 41523, 2006. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[61] Kock-Schulmeyer M, Villagrasa M, López de Alda M, Céspedes *Science of Total Environment* 458460, 4636, 2003. [76] *Science of Total Environment* 458460, 4636, 2003. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

[62] Arias-Estévez M, Lopezriago E, Martinezbarballo, E, Simal-Gandara J, Mejuto J.C, Garcia *Environment* 123(4), 242602008. [77] *Environment* 123(4), 242602008. [65] *Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 36(4), 175-182, 2018.

